سینمای شگفت انگیز ایران

تجلیل مدرس ورک‌شاپ «روش‌ها و تکنیک‌های فیلمنامه اقتباسی» در بخش بین‌الملل جشنواره فیلم فجر از سینمای ایران

۱۴

شور جوانی

نگاهی به فراز و نشیب‌های جشنواره فیلم فجر در دهه ۸۰

۱۵

چهارشنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۱ ■ ۱۷ رجب ۱۴۴۴ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۷۱۰

همشهری جشنواره

سودای سیمرغ

ستاری همیشه در کارزار بود

گفت‌وگو با اتابک نادری، بازیگر شهیدستاری در فیلم «هایپاور»

گفت و گو

فهیمه پناه‌آذر
روزنامه نگار

سال گذشته بود که فیلم سینمایی «منصور» به کارگردانی سیاووش سرمدی اکران شد؛ فیلمی که به بخش‌هایی از زندگی شخصی شهیدستاری و دورانی که در فرماندهی نیروی هوایی حضور داشت، می‌پرداخت. در آن فیلم محسن قصابیان نقش شهیدستاری را بازی می‌کند و فیلم که محصول اوج بود، توانست تماشاگر خود را داشته باشد. به فاصله یک سال از تولید این فیلم حالا زندگی شهیدستاری سوژه فیلم یک کارگردان فیلم اولی شده است؛ با این تفاوت که این فیلم دورانی را به تصویر می‌کشد که شهیدستاری در پدافند نیروی هوایی حضور داشت. «هایپاور» نام فیلمی به کارگردانی هادی محمدپور است؛ یکی از فیلم اولی‌های حاضر در جشنواره فیلم فجر. محمدپور از هنرمندان خوی است که پیش تر تله‌فیلم‌هایی را تولید کرده و قرار است با این فیلم در جشنواره حضور داشته باشد. اتابک نادری در این فیلم نقش شهیدستاری را بازی می‌کند؛ بازیگری که از تئاتر آمده و در این سال‌ها حضور پررنگی در سریال‌های تلویزیونی داشته است. نادری که تجربه بازی در سریال «شوق پرواز» یدالله صمدی را هم داشته از حضورش در نقش شهیدستاری می‌گوید: «با توجه به شناختی که از قهرمانان پروازی داشتم و همچنین به واسطه علاقه‌ای که داشتم، نقش را پذیرفتم.»

چطور شد که نقش شهیدستاری را در فیلم سینمایی هایپاور پذیرفتید؟

بعد از نوروز بود که بازی در این نقش به من پیشنهاد شد. بعد از پیشنهاد کمی دودل بودم، اما با توجه به اینکه قبلا در سریال «شوق پرواز» بازی کرده بودم و شناخت و علاقه زیادی به قهرمانان پروازی داشتم، نقش را پذیرفتم.

سال پیش هم فیلم سینمایی «منصور» اکران شده بود. این موضوع به لحاظ نوع کار و تکرار سوژه برایتان سخت نبود؟

راستش وقتی نقش را قبول کردم، به دوستان فیلم «منصور» زنگ زدم و حتی با آقای محسن قصابیان، بازیگر شهیدستاری که از دوستانم است، صحبت کردم. او به من پیشنهاد کرد که حتما نقش را قبول کنم و گفت: «قرار نیست نقش یک شخصیت را تنها یک نفر بازی کند و این نقش به نام کسی هم ثبت نشده است. لذت کار این است که همه بازیگران نقش‌های مختلف را بازی کنند.» خودم هم به این موضوع فکر کرده بودم و بدم نمی‌آمد این نقش را تجربه کنم.

میان قصه فیلم «هایپاور» و «منصور» تفاوت‌هایی وجود دارد؟

در فیلم منصور علاوه بر زندگی شخصی، زمانی که شهید ستاری در فرماندهی نیروی هوایی بود، سینمایی شد، اما در «هایپاور» دوران معاونت عملیات و پدافندی وی را به تصویر کشیده‌اند. زمانی که شهید ستاری در پدافند نیروی هوایی بود جنس کارش در دوران جنگ فرق می‌کرد و این فیلم نشان می‌دهد که در آن دوران چگونه امنیت آسمان حفظ می‌شد و این امنیت مستلزم یک پدافند هوشمند بود.

پروسه تولید فیلم چند وقت به طول انجامید؟

پیش تولید «هایپاور» ۳۰ روز قبل از عید نوروز آغاز شد و از خردادماه هم تصویربرداری آن کلید خورد. فیلمبرداری تقریبا ۳۰ جلسه طول کشید. البته کار در یک فیلم نظامی هم سختی‌های خودش را دارد.

در خیلی از فیلم‌های تلویزیونی و سریال‌ها بازی کرده‌اید و تجربه حضور در فیلم‌های سینمایی را هم دارید. این کار همکاری‌تان با یک کارگردان فیلم اولی بود؛ شناختی از کارگردان داشتید؟

اول این را بگویم که قبلا در یک فیلم داستانی با هادی محمدپور همکاری داشتم و او را می‌شناختم، اما موضوع اصلی اعتمادی است که باید میان بازیگران، عوامل و کارگردان وجود داشته باشد. این اعتماد دوطرفه است. تیمی که چیده شد هم حرفه‌ای بود. از مشاور کارگردان گرفته تا تصویربردار و تدوینگر «هایپاور» از حرفه‌ای‌هایی بودند که حضور داشتند و همین مجموعه شرایط باعث شد به‌طور جدی حضور داشته باشم. همکاری می‌تواند یک ریسک هم باشد و البته برای خودم یک تجربه خوب بود؛ ما بچه‌های تئاتری می‌گوییم که کار کردن با افراد مختلف باعث می‌شود که خیلی چیزها یاد بگیریم و در سینما هم این‌گونه است. در مدیوم تصویر زیاد کار کرده‌ام، اما باید تلاش می‌کردم که به این نقش و شخصیت بروم و این موضوع دغدغه‌ام شده بود.

برای بازی در این نقش مشاورانی هم داشتید؟

در این فیلم، مشاوران نظامی حضور داشتند. در صحبت‌هایی که داشتیم، مشاوران می‌گفتند که قرار نیست در این فیلم قهرمان خلق کنیم. ستاری همیشه در کارزار بود و می‌گفتند خودش را بازی کنم تا فیلم به سمت شعاری شدن پیش نرود.

با توجه به تولید «منصور» در سال گذشته و «هایپاور» به‌نظرتان برای تماشاگر قیاس پیش نمی‌آید؟

خب، این مقایسه طبیعی است. ما در مواجهه با نقش‌های یکسان، نگاه‌های مختلف داریم، اما نکته‌ای که قبلا هم به آن اشاره کردم، این است که در «هایپاور» بعد دیگری از شخصیت و فعالیت شهید ستاری به تصویر کشیده شده است و با فیلم «منصور» تفاوت زیادی دارد. سازندگان فیلم هم نمی‌خواستند به شخصیت اثر بپردازند و بیشتر هدفشان این است که بگویند در آن دوران پدافند نیروی هوایی چگونه فعالیت می‌کرد و در زمان جنگ چه کارهایی صورت گرفته است.

آغوش وزارت ارشاد به روی همه هنرمندان باز است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: عده‌ای نباید با سیاسی کاری معیشت اهالی سینما را گروگان بگیرند، ما با این روش نادرست و خطرناک مخالف هستیم.

محمدمهدی اسماعیلی عصر سه شنبه با حضور در پردیس سینمایی ملت محل برگزاری چهل و یکمین جشنواره بین المللی فیلم فجر (خانه جشنواره) در جمع خبرنگاران، گفت: من از چند ماه پیش این صحبت را خدمت اهالی سینما گفته‌ام، عده‌ای نباید با سیاسی کاری معیشت اهالی سینما را به گروگان بگیرند. این کار خطرناک است و ما با این روش مخالفیم و آن را نادرست می دانیم.

اسماعیلی با تاکید بر این که فضا را برای کار جمعی اهالی سینما فراهم کردیم و ادامه خواهیم داد اظهار داشت: اجازه نخواهیم داد عده‌ای سینما و اهالی سینما را با بازی‌های سیاسی به گروگان خودشان بگیرند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسماعیلی در پاسخ به سوالی درباره رونق جشنواره گفت: درباره میزان استقبال عدد و رقم‌ها باید صحبت کنند. امروز آقای خزاعی رئیس سازمان سینمایی و آقای امینی، دبیر جشنواره با عدد و رقم نشان دادند میزان حضور مردم به مراتب از سال های گذشته وسیع تر بوده است.

وی با اشاره به رونق جشنواره تئاتر فجر گفت: در تئاتر چنان استقبالی شد که در سالن های تئاتر مردم روی زمین نشسته بودند. من در حیاط دولت وقتی گفتم سالن ها مملو از جمعیت است، که یکی، دو عکس از افتتاحیه را نشان دادند. اما بعد مشخص شد چه استقبال فزاینده ای رخ داده است.

اسماعیلی افزود: در جشنواره شهرستان‌ها که دیروز شروع شد موج استقبال و همراهی را شاهد هستیم. در سینماهای مهم تهران عدد اشغال سینماهایمان بسیار بالا و در مواردی بالای ۹۰ درصد است. این نکته نشان می دهد مردم اهل قهر با سینما نیستند. با سیاست‌های خوبی که اتفاق افتاده و فیلم هایی که به جشنواره رسیده، فضای الفت، وفاق و همبستگی بین خانواده های ایرانی و سینما تقویت شده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: آغوش وزارت ارشاد به روی همه هنرمندان باز است و اگر کسی دچار اشتباهی شده باشد فضا باز است و ما از بازگشت تمام هنرمندان استقبال می کنیم.

نمایش ۳ فیلم خارجی در بخش بین‌الملل

روز گذشته ۳ فیلم دیگر از بخش بین الملل جشنواره معرفی شده و به نمایش درآمدند. در سومین روز نمایش این آثار که دیروز سه شنبه ۱۸ بهمن ماه از ساعت ۱۵ در سالن ۳ پردیس ملت آغاز شد، فیلم سینمایی «شن» به کارگردانی ویزاکسا چاندراسکارام ساعت ۱۵ محصول کشور سریلانکا، فیلم سینمایی «زندگی عاشقانه» به کارگردانی کوجی فوکادا محصول کشور ژاپن ساعت ۱۷:۳۰، فیلم سینمایی «موهبت الهی» به کارگردانی اصل ژورائوا محصول کشور قرقیزستان ساعت ۲۰ به نمایش درآمد.

گزارش

نظرات مهمانان برنامه‌ها موضع خودشان است

واکنش رئیس سازمان صداوسیما به حرف‌های مهمان برنامه «هفت»

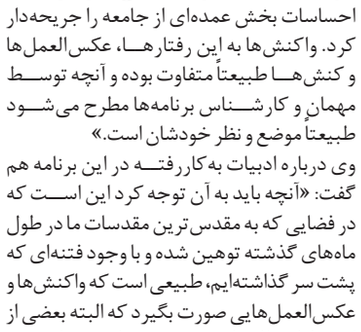

برنامه «هفت» با اینکه از شبکه ۳ به شبکه نمایش کوچ کرده و دیگر مسعود فراستی هم در آن حضور ندارد، اما حاشیه‌هایش را در خانه قبلی جا نگذاشته و با آنها به خانه جدید آمده است. یکشنبه شب، ابوالقاسم طالبی، کارگردان سینما و تلویزیون، یکشنبه شب مهمان برنامه «هفت» بود و درباره سینماگران زن، حرف‌هایی زد که واکنش‌های زیادی را چه در فضای مجازی و چه در رسانه‌های رسمی به‌دنبال داشت. حتی دوشنبه‌شب، در قسمت «میز نقد» برنامه، امیر قادری پیش از اینکه سخنانش را آغاز کند، به حرف‌های طالبی واکنش نشان داد و بیان این صحبت‌ها را از رسانه ملی نادرست خواند. در تازه‌ترین واکنش به صحبت‌های طالبی، پیمان جبلی، رئیس سازمان صداوسیما در حاشیه مراسم تجلیل از خانواده‌های شهدا گفت: «ما در فضای غبارآلودی که در ماه‌های اخیر با آن روبه‌رو بودیم شاهد موضع گیری‌های غلطی از سمت برخی چهره‌ها و هنرمندان بودیم که تصورات، تحلیل‌ها و روایت‌های غلط آنها باعث شد اینها به عرصه‌ای وارد شوند که شاید بخش زیادی از واقعیت را نتوانستند ببینند و سخنانی بیان کردند که احساسات بخش عمده‌ای از جامعه را جریحه‌دار کرد. واکنش‌ها به این رفتارها، عکس‌العمل‌ها و کنش‌ها طبیعتاً متفاوت بوده و آنچه توسط مهمان و کارشناس برنامه‌ها مطرح می‌شود طبیعتاً موضع و نظر خودشان است.»

وی درباره ادبیات به‌کاررفته در این برنامه هم گفت: «آنچه باید به آن توجه کرد این است که در فضایی که به مقدس‌ترین مقدسات ما در طول ماه‌های گذشته توهین شده و با وجود فتنه‌ای که پشت سر گذاشته‌ایم، طبیعی است که واکنش‌ها و عکس‌العمل‌هایی صورت بگیرد که البته بعضی از این نظرات با ادبیات بهتری می‌توانست بیان شود. شاید با ادبیات مناسبی بیان نشد، اما واکنشی به آن رفتارها و اظهارنظرهایی است که در طول این چندماه بیان شده بود.»

بهروز افخمی در برنامه دوشنبه شب «هفت» نیز در قبال اعتراض امیر قادری به حرف‌های طالبی و واکنش خودش در مقام مجری هفت به حرف‌های کارگردان «قلاده‌های طلا»، آن حرف‌ها را طنزآمیز دانست و سرگرم‌کنندگی سینما را وظیفه اصلی آن قلمداد کرد.

به‌دنبال جنجال نیستیم

محمد تنکابنی، تهیه‌کننده «هفت»، درباره قسمت حاشیه‌ساز این برنامه با حضور ابوالقاسم طالبی به ایسنا گفت: در این قسمت سوژه ما عِرق ملی در سینمای ایران بود که بابت آن کار محتوایی انجام شده بود. آقای طالبی هم بر همین مبنا دعوت شده بودند که به حوزه عرق ملی در سینمای ایران بپردازند؛ اما از جایی به بعد جهت صحبت‌های مهمان با موضوعی که مدنظرمان بود، متفاوت شد و این اتفاقی است که در بسیاری از برنامه‌ها رخ می‌دهد. به هر حال، در برنامه موضوعی مشخص می‌شود، مهمانی دعوت می‌شود و در جاهایی دست مهمان و کارشناس بسته نیست. در این برنامه هم آقای طالبی یکسری نکاتی را فرمودند که بر مبنای همین آزادی بیان بوده و قاعدتا صحبت‌هایی که انجام می‌دهند به کارشناس و مهمان برنامه مربوط است.

وی با بیان اینکه این اتفاق سناریویی از قبل چیده شده نبود و مهمان برنامه در لحظه صحبتی را انجام داد، گفت: این نوع موارد در برنامه «هفت» روال خاصی نیست که بگویم هر سری به‌دنبال جنجال هستیم؛ چراکه موضوع و محور برنامه ما کاملا مشخص است.

آقای طالبی به‌عنوان فیلمساز صحبت‌هایی را انجام دادند که قطعا اگر لازم باشد خودشان باید پاسخگو باشند؛ چراکه موضوع و فضای برنامه ما کاملا مشخص بود. تنکابنی درباره واکنش بهروز افخمی هم به این صحبت‌ها گفت: آقای افخمی در برنامه شامگاه گذشته «هفت» هم همین نکته را عنوان کردند که به هر حال این صحبت‌ها نظر شخصی مهمان بوده و خنده‌های ایشان متوجه ادبیاتی بوده که ابوالقاسم طالبی به‌کار می‌بُرد و این جملات برایش چیزی در حد شوخی و مزاح بوده است.

هفت